

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/84/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414210280
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6414210280.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Boroškovej v právnej veci žalobkyne: K. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. Q. XXX, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o, so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova ulica 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o návrhu na úhradu sumy 392 €, s príslušenstvom o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7C/51/2014-48 zo dňa 27. apríla 2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7C/51/2014-48 zo dňa 27. apríla 2015 p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému (odporcovi) uložil povinnosť uhradiť žalobkyni (navrhovateľke) istinu vo výške 392 € spolu s 8,15 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 392 Eur od 21. 08. 2014 do zaplatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, pod následkom výkonu rozhodnutia.

Žalovanému (odporcovi) uložil povinnosť uhradiť žalobkyni (navrhovateľke) trovy konania vo výške 173,67 € v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet jej právneho zástupcu (druhý výrok).

2. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že účastníci uzatvorili zmluvu o úvere dňa 25. 05. 2011 č. 600200286, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni finančný obnos vo výške 400 Eur. Odplata za poskytnutie úveru označená, ako príslušný poplatok bol účastníkmi konania dojednaný na sumu 392 Eur. Žalobkyňa v prospech žalovaného na základe dvojstranného právneho úkonu uhradila 790 Eur v pravidelných mesačných splátkach počnúc mesiacom jún roku 2011 a 66 Eur.

3. Súd prvej inštancie posúdil nárok v súlade s § 39, § 451, § 456 Občianskeho zákonníka, podľa § 2 písm. a), b), § 9 ods. 1, 2 písm. a) až i), § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010.

4. Vzhľadom na obranu zo strany žalovaného, okresný súd prioritne skúmal otázku, či dvojstranný právny úkon uzatvorený medzi účastníkmi konania je možné považovať za spotrebiteľský vzťah, a teda žalobkyňu za spotrebiteľa. Vzhľadom na charakter zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi účastníkmi konania súd dospel k názoru, že v danom prípade je nutné považovať dvojstranný právny úkon uzatvorený medzi účastníkmi konania za spotrebiteľskú zmluvu. Svoj právny názor súd zdôvodnil právnou skutočnosťou, že ako vyplýva z obsahu zmluvných dojednaní dvojstranného právneho úkonu,

jedná sa o formulárovú zmluvu, ktorej obsah žalobkyňa nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, bola v danom prípade v postavení slabšej strany, pri podpise zmluvy pracovník žalovaného vyplnil relevantné ustanovenia, a vyznačil, ako účel čerpania úveru zamestnanie, resp. výkon súkromno-podnikateľskej činnosti, a to za účelom vylúčenia novej ochrany žalobkyne, ako spotrebiteľky. Navyše, ako vyplýva z obsahu zmluvy, ako účel čerpania eventuálne poskytnutých finančných prostriedkov na základe tohto úkonu, sú vo formulárovom prevedení uvedené zamestnanie, povolanie, resp. podnikanie a až následne iný účel. Z prevedeného dokazovania, a to samotnej Zmluvy vyplynulo, žalobkyňa je v zmluve označená, ako fyzická osoba, s uvedením adresy trvalého pobytu, uvedením rodného čísla. I túto skutočnosť súd považoval za indíciu, že predmetné finančné prostriedky nemohli byť v danom prípade čerpané pre účely zamestnania, resp. výkonu podnikateľskej činnosti. Dôkazné bremeno ohľadom skutočnosti použitia účelu, alebo účelu čerpania úveru, bolo na strane žalovaného, ktorý v tomto smere dôkazné bremeno neunesol. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav, okresný súd kvalifikoval samotný dvojstranný právny úkon uzatvorený medzi účastníkmi konania, ako spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko napĺňa v plnom rozsahu atribúty takéhoto právneho úkonu, zároveň z horeuvedených dôvodov priznal žalobkyňi štatút spotrebiteľa. Zmluva o poskytnutom úvere, neobsahuje v súlade so zák. č. 129/2010 Z.z. kogentne stanovené zákonom atribúty predovšetkým ročnú percentuálnu mieru nákladov, resp. konečný termín s konečnou splatnosťou spotrebiteľského úveru, ale ani úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Navyše v danom prípade dojednaná výška poplatku v prepočte na ročný úrok, predstavuje 98 % z poskytnutých finančných prostriedkov, čo je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a taktiež v rozpore s úročením eventuálne poskytnutých úverov bankovými subjektmi v čase uzatvárania tejto zmluvy. Vzhľadom na všetky horeuvedené skutočnosti, je úver bezúročný, resp. bez poplatkov. Následne vzhľadom na túto právnu skutočnosť, pokiaľ došlo zo strany žalobkyne k plneniu presahujúcemu výšku poskytnutého úveru, je nutné takéto plnenie považovať v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka za plnenie bez právneho dôvodu, a teda za bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti okresný súd návrhu v časti uplatneného nároku na istinu v plnom rozsahu vyhovel, priznal aj úrok z omeškania vo výške zákonného úroku.

5. Vzhľadom na plný úspech žalobkyne v konaní jej priznal okresný súd náhradu trov konania.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. V súlade s § 61 CSP stranami v konaní sú žalobca a žalovaný, preto odvolací súd namiesto pôvodného označenia účastníkov navrhovateľ a odporca, ich označuje žalobca a žalovaný.

8. Proti rozsudku podal v súlade s § 204 zák. č.99/1963 Zb. účinného do 30. 06. 2016 (ďalej len OSP) odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie podal podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. b), z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. e), ako aj z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b) OSP.

9. Odvolateľ tvrdil, že predložená zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon zamestnania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu, žalobca podpísal aj dodatok k zmluve o úvere, kde uviedol, že financie použije na vybraný účel, t. j. na úhradu školenia a rekvalifikácie. Namietal, že výška úroku nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere. Neexistoval žiadny záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, pričom dôkazné bremeno v otázke primeranosti odplaty znáša žalobca, nie žalovaný. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky (od nebankového subjektu) je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektmi v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období. Veriteľ môže požadovať okrem úroku z úveru aj poplatok za poskytnutie úveru.

10. Odvolateľ uviedol, že rozsudok je nepreskúmateľný, žalovanému tak v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) OSP došlo k odopretiu možnosti konať pred súdom. V tomto smere poukázal, že argumentácia súdu, ktorým rozhodol o neprijateľnosti zmluvných podmienok považuje za nepostačujúcu. Rozhodnutie o

určení neprijateľných zmluvných podmienok predstavuje rozhodnutie so závažnými účinkami, a preto je vágne odôvodnenie takéhoto rozhodnutia neprípustné. Žalovaný má za to, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere. Zmluva nebola vyhlásená za neplatnú (právny dôvod na plnenie nikdy neodpadol, nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, k zrušeniu zmluvy a podobne) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

11. Okresný súd podľa odvolateľa nesprávne rozhodol o trovách konania, nakoľko nebolo ešte vydané právoplatné rozhodnutie, nesúhlasí s priznaním nároku na náhradu za stratu času, ktorá sa môže aplikovať len v prípade, ak sa pojednávajúci zúčastní osobne právny zástupca žalobcu, nie jeho koncipient.

12. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie potvrdiť. Jednoznačne sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, aj z výpovede žalobkyne o okolnostiach uzatvárania zmluvy vyplýva, že ide o formulárovú zmluvu charakteristickú pre zmluvné vzťahy podnikateľa a spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/70/2010, v ktorom sa konštatuje, že bezpečným preukázaním nemôže byť (nie je) len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon povolenia, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolenie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním, či predmetom činnosti odberateľa vôbec, uzavretie príslušnej zmluvy má. Zo strany žalovaného ide len o obchádzanie zákona, pokiaľ ide o označovanie účelu poskytnutia úveru a jeho zaškrtnutie. Bežný spotrebiteľ nemá a ani nemôže mať vedomosť o tom, čo zaškrtnutie daného políčka znamená a spôsobuje, teda nemôže ani predpokladať, ako si svoje postavenie môže zhoršiť, a preto je nevyhnutné účel použitia poskytnutých finančných prostriedkov skúmať z objektívneho hľadiska. V predmetnej zmluve chýba akýkoľvek údaj o zamestnávateľovi žalobcu alebo hocijaký iný údaj, ktorý by poukazoval na to, že finančné prostriedky boli poskytnuté na účel zamestnania, je nevyhnutné skúmať objektívne účel použitých finančných prostriedkov, konanie, ktorým sa presvedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolenie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, je v rozpore so Smernicou č. 2005/2009 ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konania možno zaradiť pod nekalú praktiku, a zároveň môže napĺňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správania priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi. Pre vylúčenie aplikácie ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje označenie účelu v zmluve o úvere, ale tento účel vylučujúci aplikáciu Zákona o spotrebiteľských úveroch musí reálne existovať a je nevyhnutné ho patrične preukázať. Je nevyhnutné poukázať na to, že vyznačovanie nepravdivého účelu poskytnutia úveru žalovaným je jeho bežnou praxou, ktorej účelom je vyhnúť sa aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca poukázal na to, že vzhľadom na to, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, ak žalobkyňa zaplatila viac, ako podľa zmluvy mala, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

13. Odvolateľ sa k vyjadreniu žalobkyne nevyjadril.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 165 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom § 379 CSP a dôvodmi odvolania § 380 ods. 1 CSP s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP) viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať, alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Pokiaľ odvolateľ namietal nedostatok odôvodnenia rozhodnutia, odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám

odôvodnenia. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (keď odvolateľ navyše videl nedostatok odôvodnenia a jeho nepreskúmateľnosť v súvislosti s určením neprijateľnosti zmluvných podmienok, o čom nebolo rozhodnuté).

17. Predmetom konania je žaloba o 392 Eur s prísl., nárok si žalobkyňa uplatnila titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

18. Odvolací súd k námietke žalovaného, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil, že účastníci uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu, žalovaný vstúpil do právneho vzťahu na základe vyhlásenia, že poskytnuté prostriedky použije na výkon zamestnania a navyše žalobkyňa podpísala dodatok k zmluve o úvere, kde uviedla, že financie použije na účel a to na úhradu školenia a rekvalifikácie odvolací súd uvádza:

19. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Odvolací súd má za preukázané, že z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmluve je síce uvedené, že poskytnuté prostriedky sú určené na výkon zamestnania, avšak s prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy, má v prípade pochybnosti, v zmysle § 54 ods. 2 OZ, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie účelu - výkon zamestnania/povolania/podnikania, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s podnikateľskou činnosťou dlžníka vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má.

20. Z vyznačenia účelu na „zamestnanie“ by sa mohlo zdať, že by nemali byť žiadne pochybnosti o účele úveru. Z viacerých spisov týkajúcich sa žalovaného vyznievajú pochybnosti nad takto vyznačeným účelom úveru, a to v súvislosti s tvrdeniami dlžníkov, že obchodní zástupcovia sa dopustili nekalej obchodnej praxe a svojvoľne vyznačili spotrebiteľom ako účel úveru na „podnikanie“, a to len z dôvodu, že spotrebiteľ bol držiteľom živnostenského listu. Dokonca, ani skutočnosť, že by bola žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy držiteľkou živnostenského listu a priori nevylučuje možnosť uzavrieť zmluvu v postavení spotrebiteľky, vziať si úver na účel nesúvisiaci s jej podnikaním (porovn. nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 1930/11).

21. Žalobkyňa v konaní uviedla, že peňažné prostriedky chcela použiť na osobnú spotrebu, zmluvu uzatvárala narýchlo v osobnom motorovom vozidle, nie v kancelárii. Zmluva bola vopred formulovaná a písomne daná, nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvných dojednaní, jednotlivých článkov. V zmluve je uvedený ako dôvod čerpania finančných prostriedkov zamestnanie, nebola však podnikateľka ani živnostníčka, čo by bolo eventuálne dôvodom na vloženie finančných prostriedkov čerpaných na základe zmluvy do zamestnania. Finančné prostriedky využila výlučne pre svoju osobnú potrebu, nečerpala ich a nepoužila v súvislosti s jej zamestnaním. Z vykonaného dokazovania listinnou - zmluvou o úvere bolo zistené, že žalobkyňa je v nej označená ako fyzická osoba nepodnikateľka.

S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na žalovanom (ako veriteľovi). Žalovaný v konaní nepreukázal, že úver poskytol žalobkyňi na účel výkonu zamestnania žalobkyne. Pokiaľ odvolateľ v odvolaní tvrdil, že žalobkyňa podpísala dodatok k zmluve o úvere, kde uviedla, že financie použije na účel, a to na úhradu školenia a rekvalifikácie, dôkaz o tom nepredložil v konaní. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie, uzavrel, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a žalobkyňi je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa.

22. Odvolací súd sa plne zhoduje s úvahou súdu prvej inštancie v tom, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ktorá musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať osobitné náležitosti podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (vrátane RPMN, konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, sadzbu úroku), čo žalovaný ani nerozporoval. Za správny je treba považovať prijatý záver o tom, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy pri preukázaní, že spotrebiteľ úver čerpal, je uzatvorená zmluva napriek uvedenému nedostatku platná, avšak v zmysle § 11 ods. 1 cit. zákona o ochrane spotrebiteľa sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na základe uvedeného ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi stranami uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti predpísané ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. (RPMN, sadzbu úroku) s dôsledkom zakotveným v ust. § 11 ods.1 citovaného zákona (spotrebiteľská zmluva sa v týchto prípadoch považuje za bezúročnú a bez poplatkov), ide o záver správny.

23. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia odvolací súd udáva, že táto námietka tiež nie je dôvodná. V súlade s § 451 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa žalovanému plnila (vzhľadom na to, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov) viac, na čo neexistoval právny dôvod. V súlade s § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Okresný súd preto vecne správne rozhodol, keď žalovanému uložil povinnosť vydať bezdôvodného obohatenia, ktoré získal na úkor žalobkyne. Výška bezdôvodného obohatenia, ako aj priznaný úrok z omeškania neboli odvolacím súdom skúmané vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania, keď žalovaný v tomto rozsahu neuviedol v odvolaní konkrétne odvolacie dôvody.

24. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o náhrade trov konania, v súlade s § 142 ods. 1 OSP, keď úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania a to v rozhodnutí, ktorým rozhodol vo veci samej (§151 ods.1 OSP účinného v čase rozhodnutia). Pokiaľ odvolateľ namietal priznanie náhrady za stratu času, keď sa pojednávania zúčastnil koncipient, odvolací súd udáva, že pre správne rozhodnutie je potrebné zodpovedať otázku, či možno účastníkovi konania priznať náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia - ako náhradu za stratu času pri účasti na pojednávaní v prípade, že sa tohto pojednávania nezúčastnil osobne advokát, ale len jeho advokátsky koncipient.

25. Procesná úprava umožňuje každému účastníkovi konania zvoliť si v súvislosti s účasťou na civilnom konaní ako zástupcu advokáta, ktorého odmeňovanie upravuje Vyhláška č. 655/2004 Z. z. Predmetná vyhláška ustanovuje v § 1 ods. 1 a 2 spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom. Uvedený predpis rieši v celom svojom obsahu len odmeňovanie advokáta, ktorému vznikajú v spojitosti s poskytovaním právnej služby náklady. Bez ohľadu na spôsob určenia odmeny patrí advokátovi vždy náhrada hotových výdavkov (medzi ktoré patria najmä súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy) a náhrada za stratu času. V zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta. Občiansky súdny poriadok účinný v čase urobenia úkonu a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v § 25 ods. 3 ustanovoval oprávnenie advokáta dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva. K splnomocneniu ďalšej osoby zástupcom môže dôjsť len v prípade, ak to zákon umožňuje. Pri zastupovaní advokátom dáva právna úprava advokátovi možnosť splnomocniť iného advokáta; prípadne advokátskeho koncipienta na vykonávanie procesných úkonov v mene advokáta. Z postavenia advokátskeho koncipienta nepochybne vyplýva, že úkony, ktoré vykonáva v súvislosti so zastupovaním advokáta, u ktorého je zamestnaný, vykonáva v mene zamestnávateľa - advokáta, a tiež na jeho účet. Úkon uskutočnený advokátskym koncipientom je v konečnom dôsledku úkonom právnej služby advokáta, za ktorý zodpovedá samotný advokát. Vnútorný vzťah medzi zástupcom (advokátom) a jeho substitútom (advokátskym koncipientom) je nezávislý od vzťahu medzi účastníkom konania a zástupcom (advokátom), ktorému bola udelená plná moc. Účastník konania uhradza advokátovi všetky náklady vzniknuté v súvislosti so zastupovaním v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. - tarifnú odmenu (pokiaľ nebola medzi nimi uzavretá iná dohoda), náhradu hotových výdavkov a aj náhradu za stratu času, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa na jednotlivom úkone zúčastnil advokát alebo ním zvolený zástupca.

Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku účinného v rozhodnom čase, Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a ani zákona o advokácii nevyplýva, že by mal súd pri rozhodovaní o trovách konania účastníka, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom, uplatňovať iný právny režim zohľadňujúc pritom okolnosť, či posudzovaný úkon vykonal advokát alebo jeho koncipient.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

27. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná a preto jej odvolací súd podľa § 396 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).